Lieta Nr.C39035004
AA 430055-07/6

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2007.gada 20.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Z.Kupce,
tiesneses V.Kakste un L.Vīnkalna,

piedaloties pieteicējas – sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Asigne" pārstāvei *L.D.* un atbildētāja – Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei Leldei Rinčai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Asigne" sūdzību (pieteikumu) par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2003.gada 22.decembra lēmuma Nr.19/33099 daļā par papildus aprēķināto pievienotās vērtības nodokli Ls 7362 un soda naudu Ls 7362 atcelšanu, sakarā ar Valsts ieņēmumu dienesta apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 7.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] No 2003.gada 17.februāra līdz 27.augustam (ar pārtraukumu no 2003.gada 26.februāra līdz 20.augustam) Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Vidzemes reģionālā iestāde sabiedrībā ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Asigne" veica vienkāršu pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) auditu par 2002.gadu.

Ar VID Vidzemes reģionālās iestādes Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas priekšnieces 2003.gada 27.augusta lēmumu Nr.7128 SIA „Asigne" papildu nomaksai budžetā noteikts PVN Ls 7751,8 un soda nauda Ls 7751,8 apmērā, kā arī samazināts PVN par Ls 152,72 (par 2002.gada janvāri Ls 99,35, par jūliju Ls 53,39). Šo lēmumu SIA „Asigne" apstrīdēja VID Vidzemes reģionālās iestādes direktoram.

Ar VID Vidzemes reģionālās iestādes direktora vietas izpildītājas 2003.gada 22.oktobra lēmumu Nr.1.9.-10./9395 atstāts spēkā VID Vidzemes reģionālās iestādes Nodokļu kontroles pārvaldes Audita daļas priekšnieces 2003.gada 27.augusta lēmums Nr.7128. Minēto lēmumu SIA „Asigne" apstrīdēja VID ģenerāldirektoram.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Ar VID ģenerāldirektora 2003.gada 22.decembra lēmumu Nr.19/33099 atstāts spēkā VID Vidzemes reģionālās iestādes direktora vietas izpildītājas 2003.gada 22.oktobra lēmums Nr.1.9.-10./9395. Lēmumā norādīts:

[2.1] no pārbaudes lietas materiāliem redzams, ka SIA „Asigne" 2002.gada augusta PVN deklarācijā kā priekšnodokli atskaitījusi Ls 6480 saskaņā ar SIA „Rietumu kokeksports" 2002.gada 31.jūlija preču pavadzīmi-rēķinu, sērija HA-VII Nr.736533 par menedžmenta pakalpojumiem 2002.gada janvārī – jūnijā. Tā kā minētā preču pavadzīme-rēķins likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta izpratnē nav uzskatāma par nodokļu rēķinu, jo tajā nav norādīts, konkrēti kādus menedžmenta pakalpojumus SIA „Rietumu kokeksports" sniegusi, tad VID Vidzemes reģionālā iestāde pamatoti secināja, ka SIA „Asigne" nebija tiesību 2002.gada augusta PVN deklarācijā kā priekšnodokli atskaitīt Ls 6480;

[2.2] 2002.gada septembra PVN deklarācijā SIA „Asigne" kā priekšnodokli atskaitījusi Ls 882 saskaņā ar SIA „MDM" 2002.gada 2.septembra preču pavadzīmi-rēķinu, sērija HA-VII Nr.896805 par meža un pievešanas ceļu greiderēšanu un kokmateriālu laukuma tīrīšanu. Pārbaudē konstatēts, ka SIA „MDM" ir darbojusies kā starpnieks, bet pakalpojumus sniegusi SIA „Senators AB", izmantojot no SIA „J.N.Smirnovi" nomātu transportu. Ņemot vērā, ka SIA „J.N.Smirnovi" nevarēja uzrādīt 2002.gada 15.augusta nomas līgumu Nr.150802 par automašīnas *MAGIRUS* un traktora *JUMZ* (no uzskaites noņemts 2001.gada 29.janvārī) nomu, un to, ka saskaņā ar uzņēmuma grāmatvedības uzskaites datiem no SIA „Senators AB" nav saņemta nomas maksa par minēto transportlīdzekļu iznomāšanu, nav iespējams konstatēt, ka SIA „Asigne" minētais darījums ar SIA „MDM" faktiski būtu noticis un būtu izmantots apliekamo darījumu nodrošināšanai, līdz ar to SIA „Asigne" nebija tiesību atskaitīt priekšnodokli Ls 882.

[3] 2004.gada 20.janvārī Valmieras rajona tiesā saņemta SIA „Asigne" sūdzība (pieteikums), kurā lūgts atcelt VID ģenerāldirektora 2003.gada 22.decembra lēmumu Nr.19/33099 daļā par aprēķināto PVN un soda naudu par darījumiem ar SIA „Rietumu kokeksports" un SIA „MDM". Sūdzībā (pieteikumā) norādīts:

[3.1] atbildētāja apgalvojums, ka faktiskais menedžmenta pakalpojuma sniedzējs un darbu veicējs ir SIA „Senators AB", apstiprina faktu, ka darījumi ir reāli notikuši. Pieteicējas un SIA „Rietumu kokeksports" 2002.gada 1.janvārī noslēgtajā līgumā nav noteikts, ka izpildītājam pasūtījums ir jāizpilda personīgi, līdz ar to SIA „Rietumu kokeksports" varēja pasūtījuma izpildīšanu uzticēt arī trešajai personai;

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[3.2] SIA „Rietumu kokeksports” izrakstītajā nodokļu rēķinā pakalpojuma veids un apjoms ir norādīti – menedžmenta pakalpojumi sešu mēnešu apjomā. Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 8.panta sestā daļa neparedz nodokļu rēķinos atspoguļot informāciju par saimnieciskā darījuma sākumu un tā norisi;

[3.3] audita lietā nav neviena pierādījuma, kas būtu nostiprināts likumā paredzētajā kārtībā un pierādītu, ka pakalpojumi nav saņemti;

[3.4] pieteicēja ir ievērojusi gan likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 10.panta pirmās daļas 1.punkta, gan likuma „Par grāmatvedību” 2.panta nosacījumus. Par to liecina lietā esošie materiāli.

[3.5] atbildētājs nav ievērojis Eiropas Savienības 6.direktīvu. Brīdī, kad izpildītājam rodas saistība maksāt nodokli, pircējam vienlaicīgi rodas tiesības veikt priekšnodokļa atskaitīšanu, ja saņemtās preces vai pakalpojumi ir paredzēti apliekamo darījumu nodrošināšanai.

[4] Ar Valmieras rajona tiesas 2004.gada 8.aprīļa lēmumu lieta, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „Asigne” sūdzību (pieteikumu) par VID ģenerāldirektora 2003.gada 22.decembra lēmuma Nr.19/33099 atcelšanu nosūtīta pēc piekritības Administratīvajai rajona tiesai.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 7.aprīļa spriedumu apmierināts SIA „Asigne” pieteikums par VID ģenerāldirektora 2003.gada 22.decembra lēmuma Nr.19/33099 atcelšanu daļā un atcelts VID ģenerāldirektora 2003.gada 22.decembra lēmums Nr.19/33099 daļā par papildus aprēķināto PVN Ls 7362 un soda naudu tādā pašā apmērā. Spriedumā norādīts:

[4.1] par pieteicējas darījumu ar SIA „Rietumu kokeksports” 2002.gada augustā VID jau veicis daļēju PVN auditu, pārkāpumus nekonstatēja, apstiprinot PVN pārmaksu. Likuma „Par nodokļiem un nodevām” 23.panta pirmā daļa nav tulkojam tik plaši, ka jebkurā gadījumā, kad nodokļu administrācija uzskata par nepieciešamu, tai būtu tiesības veikt atkārtotu auditu;

[4.2] tas, ka nodokļu administrācija ir pārkāpusi lietas objektīvas izmeklēšanas principu un tikai vēlāk ieguvusi attiecīgo informāciju, nevar būt par pamatu grozīt lēmumu nodokļu maksātājam par sliktu, ciktāl nodokļu maksātājs ir izpildījis savu sadarbības pienākumu;

[4.3] no lietas materiāliem neizriet, ka pieteicēja būtu noslēpusi kādu faktu vai nebūtu iesniegusi kādu dokumentu, līdz ar to tās tiesiskā paļāvība ir aizsargājama. Turpretī nodokļu administrācija savu objektīvās izmeklēšanas pienākumu nav izpildījusi pienācīgi, kaut arī tās rīcībā pirmā audita laikā, t.i., 2002.gada decembrī – 2003.gada janvārī, bija nepieciešamā informācija. Tā kā VID nebija pamata veikt atkārotu auditu,

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

pārsūdzētais lēmumus daļā par aprēķināto PVN Ls 6480 un soda naudu tādā pašā apmērā atzīstams par prettiesisku;

[4.4] attiecībā uz darījumu ar SIA „MDM" uzrēķins pieteicējai veikts par trešo personu pārkāpumiem. Pieteicējai līgumattiecības bija ar SIA „MDM", tāpēc tai nebija jāpārbauda, kādus traktorus izmantojis darījuma partneris. Nevienā likumā nav paredzēts, ka pieteicējam, slēdzot līgumus, jāpārliecinās, ar kādiem resursiem darījuma partneris darbus veiks (vai tos veiks pati firma vai piesaistīs citas personas). Tāpat arī apstāklis, ka izmantotais traktors noņemts no uzskaites 2001.gada 29.janvārī, nepierāda faktu, ka darbi nav veikti. Līdz ar to prasījums ir pamatots arī daļā par aprēķināto PVN Ls 882 un soda naudu tādā pašā apmērā.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2005.gada 7.aprīļa spriedumu VID ir iesniedzis apelācijas sūdzību, kurā lūgts SIA „Asigne" pieteikumu noraidīt un VID ģenerāldirektora 2003.gada 22.decembra lēmumu Nr.19/33099 atstāt negrozītu. Apelācijas sūdzībā norādīts:

[5.1] nevar piekrist tiesas secinājumam, ka atkārtotā audita pārbaude ir veikta prettiesiski [4.3], jo tā tika veikta, pamatojoties uz VID Finanšu policijas pārvaldes pieprasījumu. Ministru kabineta 1996.gada 19.marta noteikumi Nr.67 „Noteikumi par revīzijas veikšanu pēc procesa virzītāja pieprasījuma" nosaka kārtību, kādā veidā un apjomā jāpieprasa un jāsniedz vai jānorāda informācija, lai procesa virzītājs iegūtu nepieciešamās ziņas un pierādījumus;

[5.2] pret SIA „Rietumu kokeksports" ir ierosināta krimināllieta Nr.15830202704;

[5.3] paužot savu viedokli par strīdus būtību, proti, ka strīds ir par to, kas un ar kādu tehniku veicis darbus (meža un pievešanas ceļa greiderēšanu un kokmateriālu laukuma tīrīšanu) tiesa nav ņēmusi vērā, ka jānoskaidro arī faktiskais darbu veicējs, proti, vai tā ir persona, kas ir norādīta attiecīgajā rēķinā. Lai to izdarītu, VID konstatētie lietas apstākļi un fakti [2.2] jāvērtē kopsakarā.

[6] Tiesas sēdē VID pārstāve apelācijas sūdzību uzturēja, pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem.

Pieteicējas pārstāve apelācijas sūdzību neatzina, bet uzturēja pieteikumu.

Motīvu daļa

[7] Noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka VID apelācijas sūdzība ir nepamatota, bet pieteikums ir apmierināms.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[8] Apgabaltiesa attiecībā uz pieteicējas darījumu ar SIA „Rietumu kokeksports" konstatē turpmāk minētos faktus.

[8.1] 2001.gada 1.janvārī starp pieteicēju un SIA „Rietumu kokeksports" noslēgts sadarbības līgums Nr.1-1, saskaņā ar kuru SIA „Rietumu kokeksports" apņemas veikt pieteicējas menedžmenta organizēšanu, papildus protokolā pie šā līguma puses vienojušās par samaksu – Ls 6000 mēnesī bez PVN (*lietas pielikuma Nr.1 196.-197.lapa*).

[8.2] 2002.gada 31.jūlijā SIA „Rietumu kokeksports" izrakstījusi pieteicējai preču pavadzīmi-rēķinu, sērija HA-VII Nr.736533 par menedžmenta pakalpojumiem 2002.gada janvārī – jūnijā par summu Ls 42480, tai skaitā PVN Ls 6480 (*lietas pielikuma Nr.1 195.lapa*). Pieteicēja minēto rēķinu apmaksājusi un rēķinā norādīto PVN kā priekšnodokli iekļāvusi 2002.gada augusta mēneša PVN deklarācijā, bet 2002.gada septembrī pieprasījusi VID atmaksāt šo summu kā PVN pārmaksu.

[8.3] VID Vidzemes reģionālās iestādes Madonas nodaļas Tematisko pārbaužu daļa laikā no 2002.gada 16.decembra līdz 2003.gada 4.janvārim veikusi pieteicējas daļēju PVN nodokļa auditu par 2002.gada augusta mēnesi, aizturot PVN pārmaksas atmaksāšanu par pieteicējas 2002.gada augusta darījumu ar SIA „Rietumu kokeksports". 2003.gada 4.janvārī sastādīts audita pārskats, kurā starpības nav konstatētas un PVN pārmaksa apstiprinājusies, tāpēc VID ar 2003.gada 12.maija vēstuli Nr.15.10.1/1.2084 uzdevis Vidzemes reģionālajai iestādei atmaksāt pieteicējai PVN pārmaksu (*lietas lapa 79*), lēmums par PVN atmaksu pieņemts un pārmaksa pieteicējai atmaksāta 2003.gada 19.maijā (*lietas lapa 81,82*).

[8.4] Laikā no 2003.gada 17.februāra līdz 27.augustam (ar pārtraukumu no 2003.gada 26.februāra līdz 20.augustam) VID Vidzemes reģionālās iestāde veica pieteicējas vienkāršu PVN auditu par 2002.gadu, tai skaitā arī par 2002.gada augusta darījumu ar SIA „Rietumu kokeksports". Audita rezultātā tika pieņemts lēmums par papildus PVN un soda naudas uzrēķinu pieteicējai par minēto darījumu.

[9] Lietā nav strīda par [8] minētajiem faktiem. Strīds lietā ir par to vai VID bija tiesīgs veikt atkārtotu PVN auditu par pieteicējas 2002.gada augusta darījumu ar SIA „Rietumu kokeksports" un atkārtotā audita rezultātā noteikt pieteicējai papildus nodokļu un soda naudas maksājumus.

Pieteicēja uzskata, ka atkārtots audits veikts nepamatoti. Savukārt VID uzskata, ka atkārtotais audits veikts pēc izziņas izdarītāja – VID Finanšu policijas pieprasījuma sakarā ar ierosināto krimināllietu, tāpēc tas

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

veikts pamatoti un atbilst likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmās daļas noteikumiem.

[10] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmā daļa (*tiesību normas spriedumā norādītas redakcijā, kāda bija spēkā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā*) noteic, ka nodokļu administrācijai ir tiesības pēc nodokļu revīzijas (audita) precizēt nodokļu apmērus un uzlikt soda naudu triju gadu laikā pēc likumā noteiktā maksāšanas termiņa, ja pārkāpti nodokļu likumi (..). Ja attiecībā uz konkrētu nodokli, nodokļu deklarācijas posteni, nodevu vai citu valsts obligāto maksājumu par attiecīgo taksācijas periodu ir veikta nodokļu revīzija (audits), tās atzinums ir galīgs un var tikt pārskatīts vienīgi tad, ja atklājas fakti, kas liecina par dokumentu viltošanu, krāpšanu vai citām krimināli sodāmām darbībām.

No minētās tiesību normas izriet, ka pārskatīt nodokļu audita rezultātā pieņemto lēmumu (veikt atkārtotu auditu) var tikai tādā gadījumā, ja tiek konstatēta dokumentu viltošana, krāpšana vai citas krimināli sodāmas darbības.

[11] Konkrētajā gadījumā VID veicis atkārtotu pieteicējas nodokļu auditu un pārskatījis jau pieņemtu lēmumu nodokļu audita lietā [8.3], pamatojoties uz VID Finanšu policijas pārvaldes VID Vidzemes reģionālās iestādes direktorei adresēto 2003.gada 23.janvāra pieprasījumu Nr.14.5.18/58 par atkārtota audita uzsākšanu (*lietas pielikuma Nr.1 57.lapa*). Minētajā pieprasījumā norādīts: „Sakarā ar radušos nepieciešamību lūdzu Jūs rast iespēju uzsākt papildu auditu SIA „Asigne", NMR kods 45403004664, juridiskā adrese Raiņa ielā 25a-34, Madona". Pieprasījumā nav norādīts ne iemesls, kura dēļ atkārtots audits nepieciešams, ne laika periods, ne konkrēts darījums, par kuru būtu veicams atkārtots audits.

Apgabaltiesa 2006.gada 16.novembrī atlika tiesas sēdi, uzliekot pienākumu atbildētājam iesniegt tiesā VID rīcībā esošo informāciju par iespējamām pieteicējas vai tās darījumu partnera krimināli sodāmām darbībām, pamatojoties uz kuru tika veikts pieteicējas atkārtotais nodokļu audits. VID iesniedza apgabaltiesai VID Finanšu policijas pārvaldes 2006.gada 8.decembra vēstuli Nr.14.16.1-18/1169 (*lietas lapa 186*), no kuras redzams, ka pārvaldes uzskaites sistēmās nav reģistrēta informācija par SIA „Asigne" krimināli un/vai administratīvi sodāmiem pārkāpumiem, bet pret SIA „Rietumu kokeksports" 2004.gada 11.martā ierosināta krimināllieta par izvairīšanos no nodokļu nomaksas laika periodā no 2003.gada janvāra līdz 2003.gada aprīlim.

No minētajiem dokumentiem apgabaltiesa secina, ka VID rīcībā nebija un nav informācijas par faktiem, kas liecinātu par dokumentu

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

viltošanu, krāpšanu vai citām krimināli sodāmām darbībām un kas atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmajai daļai varētu būt par pamatu atkārtotam pieteicējas nodokļu auditam par 2002.gada septembra mēnesi.

Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka VID nepamatoti veica atkārtotu nodokļu auditu par pieteicējas 2002.gada septembra darījumu ar SIA „Rietumu kokeksports" un nepamatoti pieņēma lēmumu par no šā darījuma izrietošā PVN Ls 6480 un soda naudas tādā pašā apmērā nomaksu.

[12] Apelācijas sūdzībā VID atsaucas uz Ministru kabineta 1996.gada 19.marta noteikumiem Nr.67 „Noteikumi par revīzijas veikšanu pēc procesa virzītāja pieprasījuma", norādot, ka šie noteikumi neparedz procesa virzītājam norādīt detalizētāku informāciju par radušos nepieciešamību.

Apgabaltiesa šo atbildētāja argumentu atzīst par nepamatotu. Minētie noteikumi nosaka kārtību, kādā veicama saimnieciskās un finansiālās darbības revīzija pēc izziņas izdarītāja, prokurora, tiesneša vai tiesas pieprasījuma un kādā veidā noformējami revīzijas materiāli (1.punkts). Saskaņā ar šo noteikumu 11.punkta 4.,6. un 7.apakšpunktu, lai uzsāktu revīziju cita starpā nepieciešamas ziņas – lietas būtības apraksts un konstatētie pārkāpumi, laikposms, par kuru jāveic revīzija, procesa virzītāja uzdotie jautājumi.

VID Finanšu policijas pārvaldes VID Vidzemes reģionālās iestādes direktorei adresētajā 2003.gada 23.janvāra pieprasījumā Nr.14.5.18/58 par atkārtota audita uzsākšanu minēto ziņu nebija, līdz ar to VID nebija pamata sakarā ar šo pieprasījumu veikt atkārtotu nodokļu auditu par pieteicējas 2002.gada septembra darījumu ar SIA „Rietumu kokeksports".

[13] Attiecībā uz pieteicējas darījumu ar SIA „MDM" apgabaltiesa lietā konstatē turpmāk minētos faktus.

[13.1] 2002.gada 3.jūnijā starp pieteicēju un SIA „MDM" noslēgts līgums saskaņā ar kuru SIA „MDM" apņēmās izpildīt meža un pievedceļu greiderēšanas un kokmateriālu laukumu tīrīšanas darbus pieteicējas izstrādātajās cirsmās (*lietas pielikuma Nr.1 233.lapa*).

[13.2] 2002.gada 2.septembrī pieteicēja un SIA „MDM" sastādījušas pieņemšanas-nodošanas aktu par to, ka nogreiderēti meža un pievešanas ceļi un sakopti laukumi konkrētās cirsmās. 2002.gada 2.septembrī SIA „MDM" izrakstījusi pieteicējai preču pavadzīmi-rēķinu sērija HA-VII Nr.896805 par aktā minētajiem sniegtajiem pakalpojumiem par summu Ls 5782, tai skaitā PVN Ls 882. 2002.gada 16.septembrī pieteicēja šo rēķinu apmaksājusi (*lietas pielikuma Nr.1 230.-232.lapa*).

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[13.3] Gan pieteicēja, gan tās darījumu partnere SIA „MDM” reģistrētas VID PVN maksātāju reģistrā.

[14] Lietā nav strīda par [13] minētajiem faktiem. Strīds lietā ir par to, vai pieteicēja pamatoti atskaitījusi kā priekšnodokli preču pavadzīmē-rēķinā sērija HA-VII Nr.896805 norādīto PVN Ls 882 un līdz ar to arī par to, vai VID pamatoti noteica pieteicējai papildus nomaksāt minēto PVN un soda naudu.

Pieteicēja uzskata, ka priekšnodoklis atskaitīts pamatoti, jo pakalpojums saņemts, nodokļu rēķins apmaksāts.

Savukārt VID uzskata, ka priekšnodoklis atskaitīts nepamatoti, jo faktiski cirsmu sakopšanas un ceļu greiderēšanas darbus veica SIA „Senators AB”, kurš darbus veicis ar no SIA „N.J.Smirnovi” nomāto traktortehniku, bet SIA „N.J.Smirnovi” nav saņēmusi nomas maksu, pretpārbaudes laikā nevarēja uzrādīt attiecīgus nomas līgumus, pie tam traktors (ekskavators) *JUMZ* 2001.gada 29.janvārī noņemts no uzskaites.

[15] Saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 2.panta otrās daļas 2.punktu pakalpojumu sniegšana ir ar PVN apliekams darījums.

Saskaņā ar šā likuma 10.panta pirmās daļas 1.punktu tikai VID reģistrētai apliekamai personai ir tiesības nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitīt no citām apliekamajām personām saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai.

Kā vairākkārt skaidrojis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, tiesības uz priekšnodokļa atskaitīšanu pakalpojumu sniegšanas gadījumos rodas vienīgi tad, ja pastāv turpmāk minētie apstākļi. Pirmkārt, pakalpojums ir faktiski sniegts. Otrkārt, sniedzot pakalpojumu, ir ievēroti šādi nosacījumi: 1) abi darījuma dalībnieki ir reģistrēti VID kā PVN maksātāji; 2) pakalpojums ir sniegts ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai; 3) ir saņemts un samaksāts nodokļa rēķins. Savukārt par nodokļa rēķiniem un vienlaicīgi par pakalpojuma sniegšanu apliecinošiem dokumentiem likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 8.panta izpratnē ir atzīstami rēķini, kuros norādītas minētā likuma 8.pantā noteiktās ziņas *(sk., piemēram, 2005.gada 11.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-10 10.punktu).*

Savukārt saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 8.panta otro daļu pakalpojumu sniegšana ir notikusi, ja pakalpojums ir sniegts pasūtītājam un ir izrakstīts nodokļu rēķins vai atlīdzība par pakalpojumu ir saņemta pirms pakalpojuma sniegšanas. Preču pavadzīme un citi rēķini, kuros ir likumā noteiktās ziņas, ir nodokļu rēķins un

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

pakalpojumu sniegšanas apliecinošs dokuments likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta izpratnē. Līdz ar to preču pavadzīme – rēķins ļauj prezumēt, ka darījums ir noticis.

Tomēr faktu, ka darījums ir noticis, VID var apstrīdēt, iesniedzot attiecīgus pierādījumus, kas apliecina pretējo *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2004.gada spriedumus lietās Nr.SKA-114, Nr.SKA-138 un 2005.gada spriedumu lietā Nr.SKA-206).*

[16] Konkrētajā gadījumā VID ir konstatējis, ka SIA „MDM" pati nav veikusi līgumā ar pieteicēju [13.1] minētos pakalpojumus, bet bijusi starpniece. Darbus veica SIA „Senators AB", kurš to veikšanai izmantoja no SIA „N.J.Smirnovi" nomātu tehniku – ekskavatoru *JUMZ* un automašīnu *MAGIRUS*. Tā kā pretpārbaudes laikā 2003.gada 24.jūlijā SIA „N.J.Smirnovi" nevarēja uzrādīt tehnikas nomas līgumu, bet 2003.gada 29.jūlijā uzrādīja nomas līgumu, kurā teksta noformējums atšķīrās no SIA „Senators AB" uzrādītā līguma, turklāt SIA „N.J.Smirnovi" no SIA „Senators AB" nesaņēma nomas maksu, bet ekskavators *JUMZ* noņemts no uzskaites Valsts tehniskās uzraudzības inspekcijā 2001.gada 29.janvārī, VID atzinis, ka SIA „N.J.Smirnovi" nevarēja iznomāt minēto tehniku (*VID Audita slēdziens, lietas lapa 44-45*). Līdz ar to VID atzinis, ka pieteicējas darījums ar SIA „MDM" faktiski nav noticis.

Apgabaltiesa, izvērtējot VID argumentus un audita lietas materiālus, atzīst, ka konkrētajā gadījumā VID konstatētie fakti nav pietiekami, lai pierādītu, ka pieteicējas darījums ar SIA „MDM" faktiski nav noticis.

Pirmkārt, normatīvie akti neaizliedz pakalpojumu sniegšanas gadījumā iesaistīt trešās personas, kā konkrētajā gadījumā, piesaistot SIA „Senators AB" (*2002.gada 18.jūnija līgums, lietas pielikuma Nr.1 100.-102.lapa*), darījusi SIA „MDM", attiecībā uz kuru VID nav konstatējis, ka tā būtu pārkāpusi nodokļu likumu prasības darījumā ar pieteicēju.

Otrkārt, lietā faktiski nav strīda, ka [13.1] minētie pakalpojumi – cirsmu un pievadceļu tīrīšanas un greiderēšanas darbi faktiski ir veikti. To pierāda VID 2003.gada maijā veiktās cirsmu apsekošanas un sastādītie apsekošanas akti (*lietas lapa 115-134*).

Treškārt, VID konstatētais, ka SIA „Senators AB" darbu veikšanai izmantojis no SIA „N.J.Smirnovi" nomātu tehniku, kura noņemta no uzskaites Valsts tehniskās uzraudzības inspekcijā, un nav samaksājis nomas maksu, apgabaltiesas ieskatā vēl nenozīmē, ka šī tehnika nav izmantota un pakalpojums nav noticis. No audita lietā esošā SIA „N.J.Smirnovi" preču un materiālo vērtību inventarizācijas akta Nr.2 (*lietas pielikuma Nr.1 151.-153.lapa*), redzams, ka tās īpašumā bija minētā tehnika – eksksvators *JUMZ* un automašīna *MAGIRUS*. SIA

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

„N.J.Smirnovi” amatpersona *N.S.* paskaidrojumā VID Vidzemes reģionālajai iestādei (*lietas pielikuma Nr.1 107.lapa*) norādījusi, ka minēto tehniku iznomājusi bez nomas maksas, aprobežojoties ar to, ka tehnika tiks atgriezta tehniskā kārtībā.

Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nav pamata atzīt, ka pieteicējas darījums ar SIA „MDM” faktiski nav noticis, tāpēc VID nepamatoti noteicis pieteicējai papildus maksājamo PVN Ls 882 un soda naudu tādā pat apmērā.

[17] Ņemot vērā [8]-[16] minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas pārsūdzētais VID ģenerāldirektora 2003.gada 22.decembra lēmums Nr.19/33099 tā pārsūdzētajā daļā ir nepamatots un tāpēc atceļams.

[18] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums šajā lietā ir tiesisks un pamatots.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Asigne” pieteikumu apmierināt.

Atcelt no tā pieņemšanas dienas Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2003.gada 22.decembra lēmumu Nr.19/33099 daļā par papildus aprēķināto pievienotās vērtības nodokli Ls 7362 un soda naudu Ls 7362.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja Z.Kupce

Tiesneses V.Kakste

L.Vīnkalna

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com